

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia ..... 2009 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie utworzenia sądów gospodarczych

Na podstawie art. 20 pkt 3, 5 i 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 września 2001 r. w sprawie utworzenia sądów gospodarczych (Dz. U. Nr 116, poz. 1247, z późn. zm.²⁾) w § 2 w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się pkt 5a;
- 2) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) w Sądzie Okręgowym w Gdańsku - sąd gospodarczy składający się z dwóch wydziałów:

  - a) Wydziału Gospodarczego - do spraw gospodarczych, obejmującego obszar właściwości Sądów Okręgowych w: Elblągu, Gdańsku i Słupsku,
  - b) Wydziału Gospodarczego-Odwoławczego - do rozpoznawania w II instancji spraw gospodarczych z obszaru właściwości Sądów Okręgowych w: Elblągu, Gdańsku i Słupsku,;”;
- 3) uchyla się pkt 7a, 8 i 8a;
- 4) pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) w Sądzie Okręgowym w Krakowie - sąd gospodarczy składający się z dwóch wydziałów:

  - a) Wydziału Gospodarczego - do spraw gospodarczych, obejmującego obszar właściwości Sądów Okręgowych w: Krakowie, Nowym Sączu i Tarnowie,

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959, Nr 138, poz. 976, Nr 204, poz. 1482 i Nr 230, poz. 1698, z 2008 r. Nr 41, poz. 251, Nr 223, poz. 1457 i Nr 228, poz. 1507 oraz z 2009 r. Nr 1, poz. 4, Nr 9, poz. 57, Nr 26, poz. 156 i 157 i Nr 56, poz. 459, Nr 157, poz. 1241 i Nr 178, poz. 1375.

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 194, poz. 1638, z 2003 r. Nr 51, poz. 448, Nr 110, poz. 1055, Nr 170, poz. 1659 i Nr 219, poz. 2167, z 2004 r. Nr 127, poz. 1330, Nr 144, poz. 1527 i Nr 281, poz. 2799, z 2005 r. Nr 63, poz. 562, Nr 112, poz. 949 i Nr 197, poz. 1640, z 2006 r. Nr 135, poz. 960 i Nr 228, poz. 1670, z 2007 r. Nr 50, poz. 340 i Nr 243, poz. 1795 oraz z 2008 r. Nr 234, poz. 1582.

- b) Wydziału Gospodarczego-Odwoławczego - do rozpoznawania w II instancji spraw gospodarczych z obszaru właściwości Sądów Okręgowych w: Krakowie, Nowym Sączu i Tarnowie,”;
- 5) uchyla się pkt 12a;
- 6) pkt 13-15 otrzymują brzmienie:
- „13) w Sądzie Okręgowym w Legnicy
- Wydział Gospodarczy - do spraw gospodarczych, obejmujący obszar właściwości Sądów Okręgowych w Jeleniej Górze i Legnicy,
- 14) w Sądzie Okręgowym w Lublinie
- Wydział Gospodarczy - do spraw gospodarczych, obejmujący obszar właściwości Sądów Okręgowych w: Lublinie, Radomiu, Siedlcach i Zamościu,
- 15) w Sądzie Okręgowym w Łodzi
- Wydział Gospodarczy - do spraw gospodarczych, obejmujący obszar właściwości Sądów Okręgowych w: Kaliszu, Łodzi, Piotrkowie Trybunalskim i Sieradzu,”;
- 7) uchyla się pkt 18a;
- 8) pkt 19 otrzymuje brzmienie:
- „19) w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie
- Wydział Gospodarczy - do spraw gospodarczych, obejmujący obszar właściwości Sądów Okręgowych w: Krośnie, Przemyślu, Rzeszowie i Tarnobrzegu,”;
- 9) uchyla się pkt 19a;
- 10) pkt 20 otrzymuje brzmienie:
- „20) w Sądzie Okręgowym w Szczecinie
- Wydział Gospodarczy - do spraw gospodarczych, obejmujący obszar właściwości Sądów Okręgowych w Gorzowie Wielkopolskim i Szczecinie,”;
- 11) uchyla się pkt 21a i 21b.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Przedmiotowy projekt rozporządzenia przygotowany został na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 20 pkt 3, 5 i 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.), który stanowi, że „Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, w drodze rozporządzenia:

- może przekazać jednemu sądowi okręgowemu rozpoznawanie spraw gospodarczych z innego okręgu sądowego z obszaru tej samej apelacji oraz utworzyć odrębne jednostki organizacyjne do spraw gospodarczych (sądy gospodarcze) w sądach rejonowych,
- może przekazać jednemu sądowi rejonowemu - sądowi gospodarczemu, w którym został utworzony wydział dla spraw upadłościowych i układowych, rozpoznawanie tych spraw, należących do właściwości innych sądów rejonowych - sądów gospodarczych, działających w tym samym okręgu sądowym,
- może powierzyć, kierując się ilością spraw wpływających do sądów rejestrowych oraz względami ekonomii postępowania rejestrowego, prowadzenie rejestrów, przekazanych ustawami do właściwych sądów rejonowych, jednemu z nich dla dwu lub więcej tych sądów oraz prowadzenie Krajowego Rejestru Sądowego jednemu z sądów rejonowych (sądów gospodarczych) dla obszaru właściwości dwu lub więcej tych sądów lub części obszarów ich właściwości.”.

W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 27 września 2001 r. w sprawie utworzenia sądów gospodarczych (Dz. U. Nr 116, poz. 1247, z późn. zm.) wprowadza się zmiany polegające na zniesieniu Wydziałów Gospodarczych w Sądach Okręgowych w: Elblągu, Gorzowie Wielkopolskim, Jeleniej Górze, Kaliszu, Krośnie, Radomiu, Słupsku, Tarnobrzegu i Tarnowie.

We wszystkich wymienionych powyżej sądach okręgowych wpływ spraw „GC”, tj. spraw gospodarczych podlegających rozpoznaniu w procesie, wszczętych na skutek pozwu lub skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego, i „Ga”, tj. spraw gospodarczych przedstawionych z apelacjami od orzeczeń sądów rejonowych oraz skarg na wyroki i postanowienia zespołu arbitrów przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych, jest mniejszy niż w pozostałych jednostkach tego szczebla, a limit etatów w pionie gospodarczym nie przekracza 2,5 etatu. W przypadku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze limit etatów wynosi 3, ale w przeciwieństwie do innych sądów o takim limicie w pionie gospodarczym obciążenie wpływem (w 2008 r. - 16,67 spraw na etat) jest dwukrotnie niższe niż średnia krajowa (35,90 spraw), a tym samym limit 3 etatów jest drastycznie zawyżony.

Na przestrzeni ostatnich lat odnotowany został znaczący spadek wpływu spraw gospodarczych. Wpływ spraw tej kategorii zmalał z 95.084 (2002 r.) do 35.124 (2008 r.), czyli do poziomu 37% wpływu z 2002 r. W zakresie najważniejszej kategorii spraw „GC”, wpływ spadł

z 25.839 spraw (2002 r.) do 7.932 spraw (2008 r.), a więc do poziomu 31% wcześniej wskazanego wpływu. Podobny spadek wpływu dotyczy pozostałych sądów okręgowych, w których znoszone są wydziały gospodarcze.

W 2008 r. do znoszonych wydziałów gospodarczych wpłynęła następująca liczba spraw „GC”: Elbląg – 69, Gorzów Wielkopolski – 78, Jelenia Góra – 50, Kalisz – 91, Krosno – 60, Radom – 59, Słupsk – 66, Tarnobrzeg – 52 i Tarnów – 31.

Powyższe oznacza, iż do sądów tych wpływa co najwyżej 6,6 sprawy „GC” miesięcznie. Najmniejszy wpływ dotyczy Sądu Okręgowego w Tarnowie, do którego wpływa 2,6 sprawy „GC” miesięcznie, co przy limicie prawie 2 sędziów oznacza 1,5 sprawy miesięcznie na sędziego.

Sprawy z likwidowanych wydziałów gospodarczych przejęte zostaną przez Sądy Okręgowe w: Gdańsku (Elbląg i Słupsk), Krakowie (Tarnów), Legnicy (Jelenia Góra), Lublinie (Radom), Łodzi (Kalisz), Rzeszowie (Krosno i Tarnobrzeg) i Szczecinie (Gorzów Wielkopolski).

Odnotowania wymaga spadek wpływu spraw „GC” w wymienionych „przejmujących” sądach okręgowych, sięgający w 2008 r. od ok. 30% wpływ spraw z 2002 r. w Sądach Okręgowych w Krakowie i Łodzi do jedynie 19% w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie.

W zakresie wpływu spraw „Ga” nie odnotowano spadku wpływu lecz wzrost z 3.659 spraw (2002 r.) do 6.627 spraw (2008 r.). Największy wzrost wpływu spraw tej kategorii miał miejsce w 2005 i 2006 r., by potem ulec nieznacznej spadkowi. Powyższe, w sposób oczywisty, wiąże się ze zmianą wartości przedmiotu sporu na szczeblu sądów okręgowych, a tym samym spadkiem wpływu spraw „GC” i wzrostem spraw odwoławczych w wyniku środków zaskarżenia od orzeczeń sądów rejonowych. Stwierdzić trzeba, iż spadek obciążenia w wyniku zmniejszenia wpływu spraw „GC” nie jest równoważony wzrostem obciążenia w wyniku zwiększonego wpływu spraw „Ga”. Wyjątkiem jest Sąd Okręgowy w Rzeszowie, w którym nawet wpływ spraw „Ga” uległ zmniejszeniu.

Poziom etatyzacji pionu gospodarczego w skali kraju na przestrzeni ostatnich 4 lat w zasadzie nie uległ zmianie. Dowodzi to, iż mimo tak drastycznego spadku wpływu spraw „GC”, przy nierównoważącym tego spadku wzroście wpływu spraw „Ga”, nie doszło do obniżenia etatyzacji.

W 11 sądach okręgowych na 33, w których funkcjonuje sądownictwo gospodarcze, limit etatów w pionie gospodarczym nie przekracza 3 sędziów, a w niektórych nieznacznie przekracza jeden etat. Taki limit etatów (poniżej 3) nie pozwala funkcjonować wydziałom gospodarczym, albowiem nie są one w stanie w ramach swojego pionu utworzyć składu przewidzianego do rozpoznawania spraw gospodarczych (skład odwoławczy).

W ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości, biorąc pod uwagę etatyzację, obciążenie sędziów i konieczność racjonalnego wykorzystania kadry orzeczniczej i administracyjnej, brak jest uzasadnienia dla utrzymywania wydziałów gospodarczych w Sądach Okręgowych w: Elblągu, Gorzowie Wielkopolskim, Jeleniej Górze, Kaliszu, Krośnie, Radomiu, Słupsku,

Tarnobrzegu i Tarnowie. Sytuacja, gdy do sądu okręgowego z całego obszaru jego właściwości wpływa kilkadziesiąt spraw „GC”, a więc po kilka na miesiąc, oznacza brak potrzeby utrzymywania struktury organizacyjnej dla takiej liczby spraw.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie.

Projektowane rozporządzenie oddziaływać będzie na uczestników postępowań sądowych w sprawach gospodarczych oraz na kadre orzecznictwą i administracyjną znoszonych wydziałów.

2. Konsultacje.

Przedmiotowy projekt podlegał zaopiniowaniu przez Krajową Radę Sądownictwa, która negatywnie zaopiniowała przedmiotowy projekt rozporządzenia.

3. Skutki społeczno-gospodarcze oraz finansowe rozporządzenia.

3.1. Wpływ regulacji na dochody i wydatki sektora publicznego oraz źródła finansowania.

Zniesienie 9 wydziałów gospodarczych w sądach okręgowych powodować będzie oszczędności wynikające z likwidacji 9 stanowisk przewodniczących wydziałów i takiej samej liczby stanowisk kierowników sekretariatów wydziałów, w wysokości kształtującej się w skali roku w przedziale od 225.672,48 zł do 511.907,04 zł (przewodniczący wydziałów) i do 182.412,00 zł (kierownicy sekretariatów wydziałów).

3.2. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy. Likwidacja wydziałów gospodarczych nie spowoduje bowiem zwolnień pracowników sądów, a jedynie zmiany o charakterze organizacyjnym.

3.3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie projektu rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 11 ust. 1 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.), projekt rozporządzenia będzie skierowany do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.